

Sivulta 4...

Ajauhin ajattomaan tilaan, jossa ei ollut ulkomaailman vaatimuksia ja kiireitä. Jaluovuus kukki.

Syksyisellä Hupeli-reissulla syntyi ensimmäiset sävelet Baba Yaga / Elenan virteen. Hyvin alkanutta työtä oli hyvä jatkaa kotona omissa työhuoneissa. Enää puuttuu Elenan solistien osuudet. Ne ehdin kutoa valmiiksi viimeistään syksyllä. Nyt työn alla on Baba Yagan koreografian ja ohjauksen suunnittelu yhdessä ohjaaja Hannele Autin kanssa, ja kuoron harjoitukset.

Kuvataiteilija Katri Tupiini

Katri Tupiini työskenteli viime vuonna 2019 kolme kertaa Hupelissa.

Asustelen Etelä-Suomessa ja keskityn tällä hetkellä ensisijaisesti terveyteeni. Teen taidetta rauhallisella tahdilla.

Kokeilen uusia tekniikoita, harjoittelen Free Vedic Art -menetelmää ja odotan innolla tulevan kesän Italian matkaa. Vuodelle 2020 on suunnitteilla näillä näkymin ainakin

Ulla Remes

kaksi näyttelyä, joista toinen Sipoossa ja toinen Helsingissä. Kuvassa on vuoden 2020 ensimmäinen maalaukseni nimeltä ”Eloon rakastettu”. Taululla ja sen nimellä on itselleni monenlaista merkitystä, mutta symbolista on myös se, että tämän maalauksen alla on kaksi hylättyä versiota. Maalaus oli pitkään unohdettuna ja onnettomana varastossa, kunnes päätin aloittaa uuden vuoden maalamalla päälle vielä kerran, ja niin tämäkin maalaus rakastettiin eloon.

Kuvataiteilija Ulla Remes

Kuva- ja yhteisötaiteilija Ulla Remes on työskennellyt Hupelin taiteilijatalossa Vuonislahdessa useamman periodin vuoden 2019 aikana. Taiteilijan intensiivinen vuorovaikutus ympäröivän luonnon kanssa vuodenaikojen mukaan välittyy suoraan maalauksiin, joissa värit ovat vahvoja ja tunne mielenliikkeineen läsnä. Maisemasta kasvaa mielenmaisma, tunteiden tulkkia.

-Suomalaisen luonnon puhtaus, ainutkertaisuus ja poikkeuksellinen yhteys pienen pohjoisen

kansan sisukkaaseen ja herkkään mielenmaisemaan ovat teemoja, joiden äärelle pysähdyn, kertoo Remes.

Myös residenssien tarjoamia mahdollisuuksia taiteilijoille hän arvostaa: - Suomalaiset taiteilijaresidenssit ovat keitaita työskentelyn uudistumiselle ja valon ja värin virtaavuudelle - aina ei tarvitse lähteä kauas, vaikka kansainvälistymiselläkin on oma merkityksensä.

Erityisesti viime kevät, jolloin sain tulla lumien aikaan ja elää lumien sulamisen ja kevään puhkeamisen honkien ja vesien välissä oli hyvin vaikuttavaa; karjalainen luonto näytti herkkyytensä ja Pielinen voimansa. Lintujen konsertti oli jotakin sanoinkuvaamatonta. Mikä villi energia kaikkialla! Se jäi soimaan minuun”,

Petri Puolakka

Remes kuvaa.

Hupelin taiteilijatalossa Pielisen rannalla Pohjois-Karjalassa syntyneet maalaukset nähdään vuoden 2020 aikana ensin tammi-helmikuussa Krapin pajassa Tuusulan kulttuurimaisemissa, jossa teokista osa nähdään yhdessä Ateenassa maalattujen, Ranskassa esitetytyneiden maalauksien kanssa. Lappeenrannassa nähdään laajempi kokonaisuus Pihattogalle-

rian maaliskuun näyttelyssä.

Lieksaan teokset palaavat vuoden lopussa, kun Lieksan kulttuuritalossa marras-joulukuussa nähdään Remeksen värikylläisiä maalauksia pirstamassa pimeää.

Ulla Remes on yksi Kuopion Luovien alojen yhdistys Myllyn taiteilijoista. Myllyläisten kanssa Taiteilijatalo-yhdistys aloitti yhteistyön 2018 vuoden lopussa.

Kuvataiteilija Petri Puolakka

-Hupelin työskentelyjakso kesällä 2019 nosti esiin uutta ilmaisua, jota olen talven kiireitten lomassa saanut nostettua jo kankaallekin. Kolin vaaramaisemat ja järvi-

Katri Tupiini

miljööt ovat innoittaneet käyttämään kuva-aiheina tyyli-tylyjä elementtejä tutuista lapsuuden asioista Lapissa: poron sarvet, kalan ruodot ja vänkkyrämännyt.

Syksyn 2018 FEM 4 nykytaidenäyttelyyn osallistumisen jälkeen aika on mennyt paljolti Tampereen kesäyliopiston Kuvataiteen perusopintojen parissa.

Niiden päätyttyä keväällä tulee intensiivisempi öljymaalauksjakso, ennen kuin joudun luopumaan työtilastani Pyynikin Trikoolla.

Mutta kaikki vanhasta luopuminen tuo mukanaan uutta. Tampereen työtilatarjonta sanelee, että siirryn maalaamaan ilman luottimia, joten luvassa on uusia mielenkiintoisia haasteita maalauksiteknikan saralla.

Uusia näyttelyitä lienee luvassa loppupuolella vuotta.

Hupelin juuria

Heikki Kukkonen, arkkitehti SAFA

Vuonislahtelaisilla on merkillinen, mutta kadehdittava taito innostua mitä ihmeellisimmistä asioista.

Jo aika monta vuodenvieroa sitten he saivat päähänsä ryhtyä puuhaamaan Vuonislahdelle taiteilijataloa. Jostain syystä minäkin jouduin, tai pääsin, mukaan ratsastaman tuolla innostuksen aallolla. Aika pian taiteilijatalohankkeesta muokkautuikin kolmijuurinen puu.

Ajatus oli tähdätä kolmen luovan alan toimijoiden hedelmälliseen keskinäiseen vuorovaikutukseen, talolle kun kaavailtiin kolme keskenään kokolailla erityyppistä käyttäjäryhmää, nimittäin kuvataiteilijat, kirjoittajat ja tutkijat. Viimeksi mainitut olivat silloisen Joensuun yliopiston professorin Perttu Vartiaisen idea. Kutakin ryhmää varten varattaisiin tulevaan rakennukseen omat työ- ja asuintilansa sekä kaikkia kolme yhdistävään kanssakäymiseen ja vuorovaikutukseen tähtäviä yhteisiä tiloja. Yhteinen tupa, yhteiskeittiö ja yhteissaunakin olivat alusta alkaen mielessä.

Ajatteliin, että taiteilijatalo tarjoaisi näin erityisen hyvän mahdollisuuden esimerkiksi sellaisten tutkimushankkeiden toteuttamiseen, joissa olisi tavoitteena jäljittää luovan prosessin ominaispiirteitä aidossa, mutta hieman ’laboratorionomaisessa’ fyysisessä ympäristössä, sellaisessa, jossa sekä tutkijat että tutkittavat asuisivat ja työskentelisivät saman prosessin sisällä ja siihen osallisina. Tuo idea oli uusi ja suorastaan vallankumouksellinen, ainakin meillä Suomessa.

Sivutarkoituksena oli tietysti käyttää taloa myös ’normaaleihin’ matkailutarkoituksiin, silloin kun tilat eivät sattuisi olemaan alkuperäisten päämäärien mukaisessa käytössä.

Talolle löytyi maisemallisesti ja muutoinkin loistava paikka Pielisen rannasta, samalla kertaa sekä omassa rauhassaan, että osana Vuonislahden kylää. Näköalat aukenivat sekä isolle selälle että pienimuotoisempaan lähivesistöön päin. Eikä rakennuspaikkaa kehystännyt komea hongikkokkaan ollut kaukana aidosta kareliaani-

sesta erämaa-ateljeen tunnelmasta.

Talo suunniteltiin ja toteutettiin hirsirakenteisena, järeästä kahdeksan tuuman pelkkahirrestä. Kaikille kolmelle käyttäjäryhmälle tehtiin kullekin yksi pienasunto, omine kamari-, keittiö- ja sanitetitiloineen. Taiteilijalle varattiin sen verran kookas ateljeetila, että arveltiin ratsastajapatsaankin teko mahdolliseksi, jos taiteilija sattuisi olemaan kuvanveistäjä.

Talon kaikkiin asuntoihin tultiin suurenpuoleisen yhteisen tuvan kautta. Sen arveltiin olevan erään asujien yhteistoimintaa edistävän tekijän, sekä pitkän yhteisen pöytänsä että komean vuolukivisen takkauunin ansiosta.

Myös isohko yhteinen ulkoterassi toteutettiin talon ulkopuoliseksi juhlapaikaksi, jos sellaisia vietettäisiin tulevaisuudessa. Kellariakin tuli talon alle aika pätkä sekä tekniseksi tilaksi että myös arkistokäyttöön.

Kohtalaisen iso ja komea hirsisauna tehtiin eri rakennukseksi ja aivan rantaan, uimalaiturilla varustettuna.

Pätkä Hessun tulevasta suurromaanista

TIMOTEIN TUOKSU HURMAA JA HUUMAA

Kesäkuumalla saloniityllä tapahtuneessa heinien kuivumisprosessissa syntyi ehken eeterisiä öljyjä, joilla oli huumavaa, seksuaalisia haluja voimistava vaikutus. Joka tapauksessa sinun on hyvä tietää jo tässä vaiheessa, että puhuessamme perinteisestä heinänteosta puhumme yhdestä kaikkien aikojen eroottisimmasta työstä. Se altisti tekijänsä kaikkien sukupuolisuhteiden syntymiselle aina häihin johtaneista hehkuvista romansseista aviorikoksiin ja mustasukkaisten puolisoitten riitoihin, joista lapset kärsivät kaikkein eniten saaden elinikäisiä traumoja ja komplekseja. Eikä ihme, joutuihan suurimpien kylien ja talojen heinäpellolla kymmenittäin kesähepeniin pukeutuneita hehkeitä neitokaisia, puoli-alastomia komeita nuorukaisia, kiihkeimmässä iässä kukoistavia talonemäntiä ja korkeinta miehuuttaan eläviä jykeviä isäntiä työskentelemään joka kesä viikkokausia samoilla seiväsheinän tuoksuilla helteisillä niityillä lähekkäisissä työtilanteissa, ahtaissa ladoissa tai samana heinäseivästä luodessa. Auringon alla kipinöivien salmenselkien takaa kuluva haitarinsoitto tai radion Lau-

antaintoivotaista tuttu tuon kaikkea muut kuin viattoman ns. viattomuuden ajan iskelmähitti kutsui vielä kolmena iltana viikossa nuoria lavatansseihin maailmankuuluissa kansallismaisemissa.

Keskityn tango, koskaan en voi unhoittaa kuinka se kauniina soi, kuin tähdet kirkkaimmat, silmäsi loistivat...

Tokko 1700-luvun intiaanien aikaan elänyt amerikkalainen maanviljelijä Timothy Hanson olisi uskonut, mitä kaikkea hänen löytämänsä, luonnonvaraisena lännen preerioilla kasvanut nurmitähkiö (*Pbleum pratense*), tuulipölytteinen heinäkasvi, olisi joskus saava välillisesti aikaan jossain neljän miljoonan asukkaan korpimaassa Atlantin toisella puolen: kukaan ei tiedä, montako romanssia syttyi ja avioliittoa solmittiin tai särkyi, monta aviotointa lasta syntyi, montaako ihmistä pahoinpideltiin ja jopa tapettiin heinäpellolla syntyneiden tuunte-palojen seurauksena yksin niiden muutamien vuosien aikana, kun hänen mukaan nimetty heinälaajike yleistyi Karjalassakin ja timoteiseipäiden määrä niityillä nousi

huippulukuihin taaten osaltaan nousumme osittaisesta luontaistaloudesta korkean elin- ja sivistystason maiden kärkekarttiin.

Sitä, että useimmat lemmentarinoista hehkuvista romansseista Kyllikki Saaren, Tulilahden ja Bodominjärven seksuaalimurhiin olisivat johtuneet timotein tuoksusta, on mahdoton todistaa, mutta siihen viittaa tosiasia, että ne tapahtuivat kesäaikaan, kun heinänuurmien ja kesäkuumalla kedolla kälvineen timoteiniitoksen tuoksu levisi saloniityiltä kyliin ja jopa kaupunkien kaduille. Ainakin on vaikea uskoa niiden tapahtumista juuri heinänteon viikkoina pelkäksi pitemmäksi.

Onkin sattu ihme, että niin tutusta, monta päätä, aviosuhdetta ja kylää sotkeneesta asiasta on vaiettu lähes tyyten. Kaikki tiesivät maakesiä hallinneen tuoksun ja tunsivat nahoissaan sen vaikutukset, mutta en muista kenenkään maininneen siitä koskaan sanallakaan – lukuunottamatta Sipolan Veijoa, jo seitsentoistavuotiaana tytöstä tyttöön hypännyttä, joka sanoi siitä kerran Ämmänkorven kuuluisissa heinätalkoissa kiljuhmalassa, että se muistuttaa Jayne

Mansfieldin näköisen Pamperin Hellin saunapuhuaan sukuelimen hajua, mihin sekoittuu ”sperman eli piikatytön kerman” lemahdus. Sitä ei ehken täysin tiedostettu tai siinä oli ääneen sanottavaksi jotain liian tuttua, jokapäiväistä ja itsestäänselvää kuin auringonnousussa.

Yhtäkaikki: miljoonista edesmenneistä ja elävistä heinähoueista hatuista ensimmäinen siitä julkisesti, havainnollisin esimerkin puhuva istuu nyt edessäsi. Ja suuta syhyy päästä kertomaan, miten Veijon väkevän, komean ja herkin, mutta tavattoman ujon ja punastelevan pikkuveljen kävi Hellin, Siikajoen kauneimman ja piiritetyimmän tytön kanssa vai saiko hänet eräs Impin Jussi, helsinkiläissyntyinen kitaraa soittava hurmuri, joka tuli sinne sinne poutaisena tuomentuoksuksena helluntaina anno Domino 1962 pölyisellä Jawalla heilaa ja sukujuuriaan etsimään selässään päällekkäin pänttikitara ja omituisen lyhyt heinähanko.

(Katkelma Heikki Turusen vuoden päästä ilmestyvästä romaanista *Timotein tuoksu*)